

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	4. XII 20 14 000.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-71/14-3/1
VEZA:	
EPA:	040 XXV
SKRAĆENICA:	PRILOG:

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku Ranku Krivokapiću

Ovim Predlogom etičkog kodeksa poslanika, shodno dogovoru sa sastanka Kolegijuma predsjednika Skupštine, zamjenjujemo Nacrt etičkog kodeksa poslanika, radi stavljanja u proceduru.

U Podgorici,
4. decembar 2014.

POSLANICE:

mr Branka Tanasijević

dr Ljiljana Đurašković

PREDLOG

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na _____ sjednici drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2014. godini, dana _____ 2014. godine, donijela je

ETIČKI KODEKS POSLANIKA

I. OPŠTE ODREDBE

Predmet Etičkog kodeksa

Član 1

Etičkim kodeksom (u daljem tekstu Kodeks) utvrđuju se etička načela i standardi ponašanja kojih treba da se pridržavaju poslanici u obavljanju svojih dužnosti.

Cilj Kodeksa

Član 2

Cilj Kodeksa je očuvanje, afirmacija i unaprjeđenje dostojanstva i ugleda poslanika Skupštine Crne Gore (u daljem tekstu Skupština) i jačanje povjerenja građana prema Skupštini.

II. ETIČKI PRINCIPI I PRAVILA

Opšti etički principi

Član 3

Poslanik se u vršenju svoje funkcije poziva da se rukovodi opštim etičkim principima i pravilima ponašanja, kao što su: objektivnost, odgovornost, uzajamno poštovanje i uvažavanje, kao i poštovanje ugleda Skupštine.

Objektivnost

Član 4

Poslanik je dužan da svoju funkciju obavlja bez predrasuda i diskriminacije u odnosu na rasu, vjeru, pol, nacionalnu pripadnost, životno doba, bračni status, polnu opredijeljenost, socijalno imovinski položaj i svaku različitost, poštujući i štiteći ljudska prava i slobode.

Odgovornost

Član 5

Poslanik je dužan da svoju funkciju obavlja u skladu sa osnovnim moralnim načelima i standardima profesionalnog ponašanja.

Poslanik je u vršenju svoje funkcije dužan da djeluje isključivo u javnom, odnosno opštem interesu, a ne u ličnom, niti u interesu pojedinaca ili grupa pojedinaca, radi postizanja direktne ili indirektne koristi.

Poslanik je dužan da svoju funkciju obavlja savjesno i odgovorno uz otvorenost i spremnost da odgovara za svoje odluke, djelovanje i ponašanje.

Uzajamno poštovanje i uvažavanje

Član 6

Poslanik je u vršenju funkcije dužan da sa najvećom pažnjom i osjećajem vlastite odgovornosti poštuje ličnost svakog pojedinca i Skupštinu, izbjegavajući svaki postupak koji može narušiti njihov integritet i dostojanstvo.

Poslanik je dužan da u komunikaciji sa drugim poslanicima, drugim licima i javnošću, postupa sa uvažavanjem i poštovanjem, izbjegavajući izraze koji mogu uvrijediti ili omalovažiti drugo lice ili grupu, poštujući na taj način jednaka prava svih u pogledu političkog opredijeljenja, nacije, pola, itd.

Poslanik ima pravo, u vršenju svoje funkcije, na zaštitu od ponašanja koje predstavlja, ili ima za cilj, povredu njegove ličnosti i dostojanstva.

Poštovanje ugleda Skupštine

Član 7

Poslanik je dužan da u svakoj situaciji vodi računa da ne povrijedi ugled ostalih poslanika i ugled Skupštine, kroz ponašanje, pisanu i izgovorenu riječ.

Lice koje ima pravo učešća u raspravi, predstavnici Vlade, civilnog sektora i svako lice koje ima pravo da prisustvuje sjednici Skupštine i sjednicama radnih tijela, dužno je da vodi računa da svojim ponašanjem ne povrijedi ugled Skupštine.

III. PRAVILA PONAŠANJA U VRŠENJU POSLANIČKE FUNKCIJE

Ponašanje poslanika

Član 8

Poslanik je pozvan da poštuje pravila ponašanja, a naročito:

- da poštuje pravila ponašanja iz Kodeksa, kada na drugim događajima učestvuje kao predstavnik Skupštine;

- da se u svim situacijama prilikom vršenja poslaničke funkcije, sa poštovanjem i na jednak način odnosi prema svima;
- da se ponaša na način dostojan poslanika, vodi računa o načelima profesionalne etike i opšte kulture, dajući na taj način pozitivan primjer javnosti;
- da održava dobre i kolegijalne odnose sa zaposlenima u Službi Skupštine i licima angažovanim u poslaničkom klubu;
- da poštuje pravila poslovnog odijevanja.

Pravila ponašanja na sjednici

Član 9

Poslanik je dužan da poštuje pravila ponašanja kojima se obezbjeđuje održavanje reda na sjednici Skupštine, radnog tijela ili komisije, a naročito:

- da poštuje i štiti osnovna prava utvrđena Ustavom Crne Gore, zakonom i Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda;
- da ne koristi riječi i izraze koji mogu vrijeđati ili omalovažavati drugoga, izraze ili njihove sinonime koji vrijeđaju ljudsko dostojanstvo i podstiču mržnju, netoleranciju i nasilje i osudi svako ponašanje kojim se isto podstiče;
- da tokom rasprave bude usmjeren na temu o kojoj se raspravlja;
- da ne prekida govornika, niti na drugi način narušava tok sjednice;
- da ne razgovara na sjednici, osim ako je to neophodno, pod uslovom da ne ometa tok sjednice;
- da ne koristi računar, na način kojim se ometa tok sjednice;
- da ne koristi mobilni telefon, na način kojim se ometa tok sjednice.

Sukob interesa

Član 10

Poslanik je dužan da se pridržava propisa koji se odnose na sprječavanje sukoba javnog i privatnog interesa.

Zabrana korupcije

Član 11

Poslanik je u vršenju funkcije dužan da se pridržava propisa koji se odnose na zabranu korupcije i izbjegava svako ponašanje koje bi se prema važećem ili međunarodnom zakonodavstvu moglo okarakterisati kao koruptivna radnja ili odstupanje od pravila Kodeksa.

IV. ODNOSI SA JAVNOŠĆU

Odnosi sa građanima

Član 12

Poslanik je dužan da se na odgovoran način odnosi prema svim građanima za vrijeme svog mandata.

Odnosi sa medijima

Član 13

Poslanik je pozvan da sa pažnjom odgovara na pitanja medija povodom obavljanja svoje dužnosti, ali nije dužan da pruža informacije koje se odnose na njegov privatni život.

Poslanik nema pravo da iznosi podatke koji se odnose na privatni život drugih poslanika ili drugih lica, kao i one, koji se odnose na čuvanje službene, poslovne i druge tajne, čija je tajnost utvrđena u skladu sa odredbama Zakona o tajnosti podataka.

Poslanik je dužan da podstiče i promoviše svaku mjeru kojom se povećava otvorenost prema javnosti.

V. NADZOR NAD PRIMJENOM I PRAĆENJEM POŠTOVANJA KODEKSA

Način rada

Član 14

Nadzor nad primjenom i praćenjem poštovanja kodeksa u nadležnosti je Odbora za ljudska prava i slobode (u daljem tekstu Odbor).

Zamjenik predsjednika Odbora saziva na sjednicu Odbor i predlaže dnevni red sa aktima koji se odnose na povredu Kodeksa.

Odbor je dužan da vodi evidenciju o svim aktivnostima i sačini godišnji Izvještaj o radu (u daljem tekstu Izvještaj).

Skupština može jednom godišnje da razmatra Izvještaj Odbora.

VI. PRIJAVA O POVREDI KODEKSA I POSTUPAK PO PRIJAVI

Povrede Kodeksa

Član 15

Lakše povrede Kodeksa su:

- neopravdano odsustvovanje sa sjednica Skupštine i radnih tijela;
- narušavanje toka sjednice i prekidanje govornika;
- nepoštovanje pravila poslovnog odijevanja.

Teže povrede Kodeksa su:

- nepridržavanje Ustava i zakona;
- djelovanje u ličnom interesu, interesu pojedinca ili grupa pojedinaca, radi postizanja direktne ili indirektno koristi;
- kršenje ljudskih prava i sloboda i principa ravnopravnosti;
- korišćenje riječi, izraza, ili njihovih sinonima, kojima se omalovažavaju druga lica i vrijeđa njihovo dostojanstvo;
- podsticanje na mržnju, netoleranciju i nasilje;
- ponašanje suprotno načelima profesionalne etike i opšte kulture.

Podnošenje prijave i pokretanje postupka

Član 16

Postupak zbog povrede Kodeksa se pokreće prijavom koja mora sadržati ime i prezime podnosioca prijave, kontakt adresu i svojeručni potpis.

Prijavu o povredi odredaba Kodeksa može podnijeti predsjedavajući Skupštine, svaki poslanik u Skupštini, Kolegijum predsjednika Skupštine, predsjednik kluba poslanika ili poslanik kojeg on ovlasti.

Prijava se podnosi Odboru u pisanoj formi sa obrazloženjem kojim se ukazuje na eventualnu povredu Kodeksa.

Podnosilac prijave dužan je da uz obrazloženu prijavu dostavi pisane i druge dokaze na osnovu kojih će Odbor cijeniti osnovanost navoda iz obrazloženja.

Nakon sprovedenog postupka, ukoliko se utvrdi postojanje povrede odredaba Kodeksa, izriče se propisana mjera.

Anonimna prijava će se smatrati neurednom.

Ukoliko Odbor zaključi da prijava nije potpuna ili dovoljno jasna može tražiti od podnosioca prijave dodatne informacije prije postupanja.

Neuredne, neblagovremene i nepotpune prijave Odbor će odbaciti.

Ukoliko Odbor iz navoda u prijavi utvrdi da nema dokaza o povredi odredaba Kodeksa, prijava se odbija kao neosnovana, i o tome obavještava podnosioca prijave, pisanim putem.

Ukoliko Odbor primi prijavu koja se odnosi na povredu zakona, dužan je da obavijesti podnosioca prijave da su za taj prekršaj nadležni sudski organi.

Postupak

Član 17

U postupku se mora održati rasprava na kojoj poslanik, protiv koga je podnesena prijava, ima pravo da iznese svoje viđenje navedenih činjenica i okolnosti u prijavi.

Odbor može pozvati, na raspravu i eventualne svjedoke, ako je to u interesu utvrđivanja činjeničnog stanja.

Ukoliko Odbor utvrdi da nema osnova za dalje postupanje, obustaviće postupak utvrđivanja odgovornosti poslanika, protiv koga je podnesena prijava.

U slučaju da Odbor utvrdi da su navodi podnosioca prijave neosnovani, a sačinjeni su u cilju političke diskreditacije poslanika, podnosiocu prijave će se izreći mjera javna opomena ili udaljenje sa sjednice.

Odlučivanje

Član 18

Odbor je obavezan da odluči u roku od 30 dana od dana podnošenja prijave.

Protiv odluke, kojom je izrečena mjera o povredi Kodeksa, poslanik može uložiti žalbu Kolegijumu predsjednika Skupštine, u roku od osam dana od dana prijema odluke.

Rok za odlučivanje po žalbi je 30 dana, od dana podnošenja žalbe.

Odluka po žalbi je konačna.

Mjere za povrede Kodeksa

Član 19

Za nepoštovanje Kodeksa mogu se izreći mjere: opomena, javna opomena i udaljenje sa sjednice.

Izricanje mjera

Član 20

Za lakše povrede Kodeksa izriče se mjera opomena.

Za teže povrede Kodeksa izriču se mjera javna opomena ili udaljenje sa sjednice Skupštine, odnosno njenog radnog tijela.

Mjera udaljenja može se izreći u trajanju od: jednog radnog dana; pet radnih dana i onoliko radnih dana koliko je ostalo do završetka sjednice Skupštine.

Mjeru udaljenja sa sjednice Skupštine, odnosno njenog radnog tijela izriče predsjedavajući i odnosi se na radni dan kada je izrečena. Izrečena mjera unosi se u zapisnik sa sjednice.

Mjere iz člana 19 Kodeksa izriče Odbor, osim mjere udaljenja u trajanju od jednog radnog dana iz stava 4 ovog člana.

U slučaju da se nakon podnošenja prijave o povredi Kodeksa pokrene postupak o istoj stvari prema propisima koji se odnose na sprječavanje sukoba interesa, na borbu

protiv korupcije, ili se pokrene krivični postupak, postupak pred Odborom će se obustaviti.

Zastarjelost

Član

21

Pokretanje postupka zbog povrede kodeksa zastarijeva u roku od šest mjeseci od dana kada je povreda učinjena.

VII. JAVNOST KODEKSA

Član 22

Kodeks se objavljuje na internet stranici Skupštine.

Odluka Odbora objavljuje se na internet stranici Skupštine, u trajanju od 30 dana.

VIII. PRELAZNE ODREDBE

Član 23

Izrazi koji se u Kodeksu koriste za fizička lica u muškom rodu, podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 24

Ovaj Kodeks se odnosi i na javne funkcionere koji su zaposleni u Skupštini.

Član 25

Odbor sačinjava obrazac svečane izjave.

IX. ZAVRŠNE ODREDBE

Izjava

Član 26

Poslanik, nakon stupanja na funkciju, potpisuje Svečanu izjavu kojom izražava spremnost da u svom radu postupa u skladu sa odredbama Kodeksa.

Član 27

Poslanik čiji je mandat u toku, Svečanu izjavu će potpisati nakon stupanja na snagu ovog Kodeksa.

Stupanje na snagu

Član 28

Ovaj Kodeks stupa na snagu osam dana od dana objavljivanja u Službenom listu Crne Gore.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ETIČKOG KODEKSA POSLANIKA

Ustavni osnov za donošenje Etičkog kodeksa poslanika sadržan je u članu 82 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore kojim je između ostalog propisano da Skupština donosi druge propise i opšte akte.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ETIČKOG KODEKSA POSLANIKA

Skupština Crne Gore je marta 2013. godine donijela Akcioni plan za jačanje zakonodavne i kontrolne uloge Skupštine Crne Gore u 2013. godini, kojim je predviđeno donošenje Etičkog kodeksa poslanika Skupštine Crne Gore.

Kolegijum predsjednika Skupštine je, na osnovu člana 26 stav 1 tačka 1 Poslovnika Skupštine Crne Gore, na 85. sastanku održanom 30. jula 2014. godine, donio Zaključak, br. 00-32-5/14-42/1, kojim se formira Radna grupa za izradu Etičkog kodeksa poslanika. Zaključkom je predviđeno da Radnu grupu čine poslanici: Suljo Mustafić (kao predsjedavajući), Branka Tanasijević, Ljiljana Đurašković, Snežana Jonica, Draginja Vuksanović, Dritan Abazović i Andrija Popović (članovi). Radna grupa bila je sastavljena od sedam članova iz svakog poslaničkog kluba po jedan član. Radna grupa održala je osam sjednica i imala je zadatak da pripremi Predlog etičkog kodeksa poslanika kojim se uređuju veoma značajna pitanja koja se odnose na: nepristrasnost i neutralnost, lojalnost, profesionalnost, ljubaznost zaposlenih, posvećenost standardima, izbjegavanje konflikta interesa, nevršenje drugih poslova van radnog vremena koji štete ugledu Skupštine Crne Gore, pristup informacijama, čuvanje službene tajne, prijavljivanje neetičkih zahtjeva, postupanje sa poklonima i ponudama, zloupotreba vršenja poslova, zaštita imovine i sredstava itd.

Radna grupa je kao osnovu za svoj rad imala sljedeći materijal:

- Nacrt etičkog kodeksa poslanika (koji je pripremila Služba Skupštine);
- Istraživački rad parlamentarnog instituta Skupštine Crne Gore: Etički kodeks poslanika;
- Studija Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju (OEBS): Profesionalni i etički standardi za poslanike;
- Etički kodeks članova Evropskog parlamenta;
- Zakon o ratifikaciji Konvencije Ujedinjenih nacija protiv korupcije;

- Model kodeksa ponašanja za javne zvaničnike (Aneks uz preporuku br. R (2000) 10 Komiteta ministara zemalja članica o kodeksu ponašanja za javne zvaničnike);
- Rezolucija (97)24 o dvadeset vodećih principa u borbi protiv korupcije Komiteta ministara Savjeta Evrope;
- Kodeks ponašanja Poslanika Skupštine Kosova.

Cilj ovako definisanih etičkih standarda i sistema za sprovođenje standarda jeste prije svega u jačanju povjerenja građana u Skupštinu Crne Gore.

III. OBJAŠNJENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Predlog Etičkog kodeksa poslanika ima devet poglavlja: Prvo poglavlje - Opšte odredbe koje se odnose na Predmet etičkog kodeksa i Cilj etičkog kodeksa, Drugo poglavlje - Etički principi i pravila, Treće poglavlje - Pravila ponašanja u vršenju poslaničke funkcije, Četvrto poglavlje - Odnosi sa javnošću, Peto poglavlje – Nadzor nad primjenom i praćenjem poštovanja kodeksa, Šesto poglavlje - Prijava o povredi Kodeksa i postupak po prijavi, Sedmo poglavlje - Javnost kodeksa, Osmo i Deveto poglavlje - Prelazne i Završne odredbe.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za sprovođenje predloženog akta sredstva će se obezbijediti iz budžeta Skupštine Crne Gore.